

KIRKLARELİ MONOĞRAFYASI

4492 Şükren Türker

1 9 4 9

Mindofaaya Kesenlulu
15.8.1949
B. M. M. M.

BİBLOGRAFYA

- 1- Evliya Çelebi seyyahatnamesi Cilt:3 sayfa: 301
- 2- Kamusul İlm Cilt:5 sayfa: 3614
- 3- Jeoloji Bülteni İstanbul Üniversitesi Jeoloji Enstitüsü yayınları-
dan Cilt:I
- 4- Genel Nüfus Sayımı 1935-1945
- 5- İstatistik Umum Müdürlüğü tarla mahsulleri istatistiği
1937-1939
- 6- Aylık hava vaziyeti bültenleri
- 7- Alitanoğlu Ziraat Hayatı Cilt:I sayfa: 20
- 8- Mehmet Oluç Trakya Ziraat Ekonomisi
- 9- Kırklarelinde çıkan Yeşilyurt Gazeteleri
- 10- Doktor Arif Mifit mensel, Trakya Kültür Tarihi Kitap:S. Sayfa:45
- 11- Eirne Vilâyet salnamesi Cilt:I sayfa:244
- 12- Yeni ve yakın zamanlarda Osmanlı-Türk tarihi Cilt: 3
- 13- ızahlı Osmanlı Tarihi kronolayisi Cilt:I
- 14- İslâm Ansiklopedisi Cilt:30

Ön Söz

Tez olarak intihab ettiğim Kırklareli "Merkezilçesi"ne ait tetkikimi kolaylaştıracak toplu malûmatı muhtevi eserlere tesadüf edemedim.

Karşılaştığım her müşkülü Sayın Prf.Besim Darkota müracaat etmek suretiyle hallettim.Verdikleri malûmat²⁷,tavsiye ettikleri eserlerden faydalanarak bu tezi meydana getirdim.

Şahsi tetkiklerim sırasında vali ve daire amirlerinden de yakın alâka gördüm.Onlardan muhite ait bilgi edindim.

Bu tezin hazırlanmasında bana kıymetli yardımlarını esirgemiye nlere,başta Sayın Profösörüm Besim Darkot olmak üzere,en derin minnet ve şükranlarımı arz etmeyi bir vecibe bilirim.

PLÂN

KIRKLARELİ

Fiziki coğrafya

Sahife

Kroki

Resim

- 1-Coğrafi mevki ve hududu
- 2-Avarız ve bünyesi
- 3-İklim
- 4-Akarsuları
- 5-Toprak, Bitki örtüsü, Ormanlar

Beşeri coğrafya

Sahife

Kroki

Resim

- 1-İlçenin tarihçesi
- 2-Tarihi eserler
- 3-Nüfus
- 4-İskân
- 5-Kültür vaziyeti
- 6-Belediye teşkilatı, Özel idare
- 7-İdari taksimat

İktisadi coğrafya

Sahife

Kroki

Resim

- 1-Ziraat
- 2-Çayır, mera
- 3-Hayvancılık
- 4-Peynircilik
- 5-Yollar, Köprüler, Taşıtlar, Telefon şebekesi
- 6-Sanayi

K I S I M - I

Fiziki coğrafya

I - Coğrafi mevkii ve hududu.

Kırklareli vilayeti Trakyada olup doğusunu kara deniz,kuzeyini Bulgaristan,batısını Edirne ilimiz,güneyinide Tekirdağı kuşatmıştır.

Merkez ilçenin doğusunu Vize,güneyini Lüleburgaz ve Babaeski ilçeleri batısını Edirne merkez ilçesi,kuzeyinide Bulgaristan sınırlamaktadır.Merkez ilçesi ilin batı kısmındadır.İl merkezi olan kırklareli şehri "Greenwich'e" göre $41 \frac{1}{4}$ kuzey enlemi ile $27 \frac{1}{4}$ doğu boylamı üzerindedir.Merkez ilçenin yüz ölçümü 2130 Km^2 dir.

II-Avarız ve bünyesi

Tarakyayı morfotektonik bakımdan dört kısma atırabiliriz.

1-Batıda Balkan yarımadasının temel kütlesi olan büyük Trakya masifinin doğu kısmını teşkil eden "Rodop,kütlesi,

2-Bu kütlenin doğuya doğru uzanmışını teşkil eden havzayı kuzeyden çeviren ve doğuya doğru gittikce N-W-SE doğrultusunu alan İstiranca dağları ki, ta İstanbul boğazı eski kütlesine kadar uzanır."Dr Mehmet Oluğun Trakya Ziraat Ekonomisinden,

3-Yine bu mintakayı güneyden çeviren Kuzey Marmara-Kuzey Ege kıyılarını meydana getiren dağlık bölge

4-Yükselme temayülü gösteren bu eski kütle çerçevesi arasında kalmış bir üçgen şeklinde Ergene ile aşağı Meriçin suladığı Ergene morfolojik havzası..

1837 de "Ami Boué",1869 ^{da} Hochstetter,1902 de Schaffer Kırklareli havzasında jeolojik araştırmalar yapmıştır.Bu araştırmalardan anlaşıldığına göre Kırklareli çevresi Ergene havzasının orta kısmını teşkil eden biriki m alanı ile bu havzayı kuzeyden kuşatan aşınım alanı olan İstirancalar arasında bir geçiş sahasıdır.^{Arif} Dr Müfit Manselin "Trakya kültür ve tarihi" eserinde Romalıların bu dağa Ast dağı dedikleri yazılıdır.

Bu saha Ergeneye doğru inen İnece deresi, Şeytan deresi, Kaynarca, Büyük dere, Pınarhisar, Poyralı dereleri tarafından mutedil şekilde yarılmıştır.

Istıranca masifi Tuncadan doğuya ve güney doğuya doğru uzanan ve deniz tarafına dik eteklerle, Trakya steplerine doğru ise hafif meyillerle inen bu masif Karadenizin güney batı kıyı dağlarını teşkil eder.

Masifin sırtlarından kara deniz, Ege denizi, arasındaki su bölümü çizgi si geçer. Dağın ekseriyetle meşe ormanlarından müteşekkil vejetasyon örtüsü hiç ağassız olan Ergene havzası ile göze çarpan bir tezat teşkil eder. Kıs- men alivyonlarla, kısmen neojen ile örtülü olan havzanın şimalinde bazan dar, bazan genişliyen nümulitik seri mevcuttur. Bu seri Istıranca'nın eteklerini takip eder. Bu tersiyer kenarlığın ilirisinde de vahşi manzaraları ile siyaha yakın koyu renkleri ile göze çarpan dağın iskeleti yükselir.

Masif otokton ve yaşı bilinmeyen bir kristalen şist serisinden müte- şekkildir. Kaidede pembe renkli çok iri ortozlu iki mikali gnaysler, bunların üzerinde beyaz ortozlu biotitli daha küçük elemanlı ve ince yapraklı gnaysler, bunların üzerinde mikaşist fillat ve arduvazlar, hepisini örten kalın mermer- ler mevcuttur.

Masifin çekirdeğini teşkil eden iri ortozlu gnayslerle üzerindeki bil- luri şist ve mermer serileri arasında bazı yerlerde iri çakıllara ve bilhas- sa granit çakıllarına tesadüf edilmektedir.

Masifin güney kenarındaki nümulitikten ve bu neâden lâmbalarından baş ka bir örtü yoktur.

Stratigrafi:

Istıranca dağlarını stratigrafi bakımından iki formasyon gurubuna ayr- mak lazımdır.

1-Metamorfik formasyonlar.

2-Fosilli formasyonlar.

3-Metamorfik formasyonlar. Bu formasyonları 4 seviyeye ayırmak zaruret i vardır. (Jeolok Hamit Nafiz Pamir Jeoloji blüteni cilt:I)

a-Kırklareli gnaysleri

b-Fatmakaya "

c-Fillatlar"Killişist," kuartzitler,mikaşistler.

d-Mermerler

a-Kırklareli gnaysleri:Istıranca'nın çekirdeğini bu gnaysler teşkil eder.Bunlar Istıranca köyü civarından başlayarak kuzey batıya doğru saf olan Sultan bahçe-Sergen butoniyelerini teşkil ettikten sonra Pınarhisar-Kırklareli ,Lala paşadan Tuncayı aykırı keserek Bulgaristana dahil olurlar.Güneyde teşiyer tabakaları ile,kuzeyde ise daha az metamorfik formasyonlarla örtülüdür.

Kırklareli batısındaki Tekke deresi bölgesinde bu gnaysler örtüsüz olarak kuzeye uzanırlar .

Kırklareli gnayslerinin çok geniş dalgalı bir kıvrılma gösterirler. Bir çok yerlerinde kırılmış,parçalanmış ve bu çatlaklardan pegmatit damarları satha kadar çıkmıştır.Kırklareli gnayslerinin üst kısmında ortozi-lerin miktarca azaldığı cesametde küçüldüğü görülmüştür.Buna mukabil biotit ve siyahrekli elemanların çoğalmış olduğu derhal göze parpar.Bu takdirde sahra, tipik gnays fasiyesine geçmiş olur.Gnayslerde koyurekli unsurlar daha çabuk parçalandığından bir çok yerlerde ortoz kristallerinin birikmiş olduğu görülmüştür.Kırklareli gnayslerinin içinde Tekke deresi,Şeytan deresi versanlarında gayet iyi I-3 M.kalınlığında iki mikaşist tabakasının mevcut olduğu görülmüştür.Bunlar siyah veya kahve ^{biotit}rekli mikası tamamen olan şistlerdir.Mika ve kuvarz hemen hemen $\frac{1}{2}$ oranında mevcuttur.Bu gnaysleri bazı bölgelerde (Ahmetler,Bedrede olduğu gibi)arenaya inkılap etmiş olduğu görülür.

b-Fatma kaya gnaysleri:En geniş aflörmaları Fatmakaya adı ile maruf olan tepede bulunduğu için sahreye bu isim verilmiştir.(Jeoloğ Hamit Nafiz Pamir)

Bunlar gri,yeşilrenkli bol miktarda kuvarzsa malik olan ince yapraklı gnayslerdir.

c-Mikaşist,fillat,kuartzitler.Bunlar Istıranca çekirdeğini kuzeyde

6
ve bilhassa doğuda ıstıranca senklinalinin nüvesini teşkil edecek bölgelerde aflöre ederler. Dereköy güneyinde, Keşirlikde Ftmakaya gnaysleri üzerinde bulunduğu kolayca görülen bu şistler çok hetoregen bir seri teşkil ederler.

d-Mermerler: Metamorfik serinin en üstünü teşkil eden mermerler aşağı yukarı ıstıranca senklinalin eksenini boyunca görülür. Demirköy granitlerinden başlayarak Keşirlikten Kalkan söğüde adlar, oradan geniş bir aflörmanla Bulgaristana dahil olur.

Nümlilik: Bu formasyon ıstıranca masifini doğudan kuşatarak Küçük yayla -Kırklareli-Lalapaşa-da Tuncayı keserek Bulgaristana dahil olur.

Bir çok yerlerde arena şekline geçmiş olan pembe gnaysler üzerinde beyaz rengi ile derhal nazarı dikkati çeker. Çok geçmeden ya neojen veya Ergene havzası alüvyonları ile örtülüdür.

a-Altta konglomera gre ve marnlardan müteşekkil olan beyaz kum-gre formasyonu da mevcuttur. Kırklareli batısında Eriklicede bu seviye ekseriya fosilsizdir. Mamafih Kırklareli batısında Eriklicede bu seviye içinde nümlilik bulunur.

ıstırancalardaki intrüsif kütlelerin başında granitler gelir. Bunlar bu dağın her tarafında gelişmiş güzel serpilmiştir. Dereköy granitlerinin mermerleri katetmiş oldukları sarahaten görülmektedir. Batıda Tuncadan takriben Keşirlik batısına kadar gnayslerin doğrultusu güney batı, kuzey doğudur. Buradan itibaren doğuya doğru ise kıvrımların bir kavis resmederek yavaş, yavaş güney doğuya doğru döndüğü görülür.

III-İ K L İ M

Kırlareli ilçesinin iklimi çok mütahavvildir. Kış sıcaklık vasatileri düşük, yaz sıcaklık vasatileri yüksektir. Bazı yıllar kış pek mutedil geçer. 1939, 41, 48 senelerinde olduğu gibi. Bazı yıllarda şiddetli bir kış mevsimi hükümsürer. 1942, 1943 yıllarında olduğu gibi.

İlçeye kar fazla yağmaz. Son bahar kırağılarının toprağı serin ve rutubetli tutması dolayısı ile faydası vardır. İlk bahar kırağıları zararlıdır. 1948 yılı ilk bahar kırağıları taze sebze ve meyve çiçeklerine zarar vermiştir.

Yaz ayları çok sıcaktır. Temmuz, Ağustos aylarında sıcaklık (30°-36°) bulur. Yaz mevsimi 3,5 ay kadar sürer.

Yağmur:

Kırlareli ilçesinde, 13 senelik rasatlara göre yağış miktarının en çok Aralık, Ocak, Şubat aylarında olduğu görülmektedir. Bölgenin ormanlık olan kuzey tarafları hemen hiç bir zaman yağmursuz kalmaz. Güneyden esen lodos rüzgarları ile, batı rüzgarları hem bol, hem sürekli yağmur tevlit eder. Poraz ve yıldız rüzgarlarını müteakip karayel estiği takdirde kar yağar. 13 senelik yağış rasatlarına göre 1936 senesinde 648 mm, 1937 senesinde 710 mm, 1940 senesinde 810 mm yağmur yağmıştır. Bazı seneler yıllık yağış miktarı çok düşüktür. 1942 senesinde yıllık yağış miktarı 418 mm, 1945 senesinde 413 mm dir.

Rutubet:

Mintika kuzey rüzgarlarına fazla maruz kaldığından rutubet azdır. Umumiyetle sisli günlerde tesadüf olunmaz. 1948 yılı ilk baharında sis ve rutubet fazlaca olmuş, ilkbahar sonlarında ve yaz aylarına doğru dolu taşmıştır.

Rüzgârlar

Bu mintika daima rüzgarlıdır. Kış ve yaz devrelerinde kuzey doğu rüzgarı hepsinden fazladır. İlk ve sonbahar mevsiminde diğer rüzgarlarla beraber kuzey doğu rüzgarıda eser. En kuvvetli rüzgar güney ve batı rüzgarlarıdır. En büyük fırtınaları lodos tevlit eder.

İlk baharda lodos rüzgarı çok şiddetli estiği takdirde nebatları kırar zıraata zarar verir. 1948 yılı nisan ve mart aylarında esen poyraz rüzgarları toprakları kırmış veytaz meyvasız geçmiştir.

Kırkareli rasatlarına göre sıcaklık

1938	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{3}{8}$	$\frac{4}{11}$	$\frac{5}{18}$	$\frac{6}{23}$	$\frac{7}{26}$	$\frac{8}{26}$	$\frac{9}{19}$	$\frac{10}{15}$	$\frac{11}{10}$	$\frac{12}{4}$	Orta $\frac{13}{13}$
39	6	4	7	13	18	23	26	23	19	16	7	6	14
40	-1	4	5	12	16	21	25	21	19	15	11	-1	12
41	4	9	8	14	18	21	24	25	16	13	6	-1	13
42	-5	2	5	12	19	24	23	23	21	14	7	3	12
43	-2	3	5	13	16	20	24	25	21	15	12	5	13
44	-1	4	7	12	15	22	24	22	20	16	10	4	13
45	1	3	6	11	20	21	25	26	21	13	9	4	13
46	1	4	7	13	19	24	26	27	23	12	11	3	14
47	-3	5	12	15	18	23	25	23	19	11	9	7	13
48	$\frac{8}{0,9}$	$\frac{2}{4}$	$\frac{6}{6,9}$	$\frac{13}{12,6}$	$\frac{17}{17,6}$	$\frac{21}{22}$	$\frac{24}{24}$	$\frac{25}{24}$	$\frac{18}{19}$	$\frac{15}{14}$	$\frac{7}{9}$	$\frac{-2}{2}$	$\frac{12}{13}$

Kirklareli rasatlarına göre yağış

	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>11</u>	<u>12</u>	<u>Yıllık toplam</u>
1935	70	62	24	65	37	23	30	16	23	41	65	108	564
36	18	62	57	29	38	125	42	44	32	97	79	24	647
37	39	99	46	87	27	11	57	14	43	70	65	152	710
38	44	43	23	40	25	51	6	23	55	50	15	62	437
39	37	26	55	45	27	42	8	32	35	65	26	107	505
40	60	52	90	83	65	40	50	6	45	47	46	221	810
41	94	83	19	32	192	129	59	4	100	2	54	15	783
42	126	19	44	53	13	45	17	9	4	24	53	1	418
43	43	54	15	3	54	91	78	32	0	8	26	54	458
44	51	98	73	71	22	1	45	27	41	77	52	0	548
45	103	8	37	55	4	53	3	8	0	46	19	77	413
46	22	80	59	18	20	24	0	20	0	70	120	27	460
Aylık 47	<u>38</u>	<u>33</u>	<u>48</u>	<u>0</u>	<u>18</u>	<u>81</u>	<u>30</u>	<u>55</u>	<u>12</u>	<u>85</u>	<u>79</u>	<u>163</u>	<u>642</u>
Ortalama	48	55	45	45	42	47	32	22	30	52	53	77	568

IV-Akarsular

İlçede önemli akarsular yoktur. İstiransuların 824 M yüksekliğindeki Karatepeden çıkan Ergene suyunun başı Kırklareli ilçesi dahilindedir. Ergene suyu Burgaz, Alpulu ve Pehlivan köylerinden geçerek sınırı aşar

Ergene'ye tarihçi Herodotta göre Agri'unus ve sonraları Erigen Erigonos Bizanslılarda Rıfına demişlerdir.

Meriç'in önemli ayaklarından biri olan bu suyun dilimizde aldığı şekil Ergenedir. İlçenin batısından geçen Tekke deresinde Ergene suyu dökülür.

İnece deresi: Koyunbaba kaynağından çıkar Auzeyden güneye akar. Yazın suları kalmaz

Çeytan deresi: Sazara kaynağından gelir yazın suları kurur.

Kaynarca, Pınar hisar deresi: Pınarhisar kaynarca'daki kaynaklardan çıkar. Yazın kurumaz.

Poyralı deresi: Poyralı'daki mevcut kaynaklardan çıkar. Balkan eteklerindeki kaynaklarla beslenir. Yazın sıcakta suları kurur.

Bulacak Cevizköy deresi: Suları davalı pınardan gelir. Yaz ve kış suyu vardır. Kuzetden, güneye doğru akar.

Babaeski deresi: Dereköy civarındaki kaynaklar besler. İlkim doğuya doğru akar, sonra güneye doğru akar. Babaeski civarında Ergene'ye karışır suyu boldur. Yaz kış suyu mevcuttur.

V-Bitki örtüsü ve toprak

Toprak her türlü bitki yetiştirmeye müsait, çok verimli, işlenmesi kolaydır. Terkibinde kil ve kireç diğer maddelerden daha fazladır.

Bu hususiyet bağcılığa müsaittir. Bölgenin esas itibariyle kuzey kısmı ormanlıktır. Bu ormanlar kara deniz ormanlarının temadisidir. İlçenin kuzey kısmı ise meralıktır. Güneyi çayırlıktır. Mıntıkasının ovaya intikal eden cihetinde orman çok seyrekler, maki halini alır. Buda çok devam etmez, navzanın güney yamaçları bozkır manzarası arzeder. Kuzey kısmı ormanlıktır. 95000 hektardır. Bu miktar ilçe arazisinin %21 ni teşkil eder. Başlıca orman ağaçlarının cinsleri:

Meşe, kayın, gürgen, karaağaç, kızıl ağaç, ıhlamur, az miktarda dişbudaktır. Bunlar cinslerine göre %10 meşe, %20 kayın, %70 de sair ağaçlardır. Bu ağaçlardan mada ceviz ile çok miktarda yabancı fındık mevcuttur.

İlçenin Keşirlik, Dereköy, mintikalarında tohumdan kara çam yetiştirilmektedir.

K I S I M   I I

B E Ş E R İ   C O Ğ R A F Y A

I-Kırklareli şehrinin kuruluşu ve fethi hakkında tarihi malûmat.

Kırklareli ilçesi hakkında başlı başına tarihi bir malûmat vermeğe imkân yoktur. İlçeyi; Trakyanın bir parçası olduğundan, Trakya hakkındaki tarihi malûmat içersinde tetkik etmek mecburiyetindeyiz.

İsimlerin leğnistik kaidelerine göre geçirdikleri muhtelif sîhalar nazarı itibara alınırsa; bir kavim ismi olan Trak asıl eski kelime olduğu ve "Trakya" memleket isminin ise, bu kavim isminden naşet ettiği kabul etmek mecburiyeti vardır. Binaenaleyh Yunanlıların buraya verdikleri isim olan "Thrake", Romalılarında yine aynı yere vermiş oldukları "Thracia", Traklarla meskûn memleket demektir.

Mezar abideleri olan yağma tepelere iskân mantıkları civarlarında raslanmaktadır. Bu tepeler nadiren münferit, ekseriyetle guruplar halinde bulunmaktadır. Hatta bunların bir kısmı bu günkü mezarlıkların ortalarında yükselmeleri calibi dikkattir. Bu mezarların bazıları Akalî medeniyetindeki kubbeli mezarların aynıdır.

Yapılan hafriyat neticesinde, mezarların Traklara ait olduğu katiyetle belli olmuştur.

Kırklareli şehrinin 3Km güneyinde Aşağı Pınar mevkiinde bu mezarlara tesadûf edilmiş; 8 aylık araştırmalar yapılmıştır. Milâttan 4000 yıl önce bağlayan güçlerle Trakya'da olduğu gibi Kırkkiliseninde Traklarla meskûn olduğu anlaşılmıştır.

Şehrın kuruluşu:

Kırkkilise şehrının ne zaman ve kimin tarafından kurulduğu ve bu adın nereden geldiği katiyetle tespîte imkân bulunamamıştır. Mevcut malûmat 17-Kasım-1936 tarihinde çıkan sonposta gazetesinde (Halk evinde sureti) bulunan) neşredilen avukat Nurettin Fikri Ertürkün acez zafernamelerinden ve şehnamelerinden ve arapça tarihlerden ictibas ettiğini söylediği yazısında; (Şehrın 2486 yıl önce Türkler tarafından) kurulduğu belirtilmektedir.

Şehrın kuruluşu ve adına ait tarih sahifelerine geçmiyen mahalli bazı rivâyetler de mevcuttur.

Bu rivâyetlerin bir kısmı şehrın Türkler, bir kısmı da Romalılar tarafından kurulduğu yolundadır.

Rivâyetler muhtacı tetkik ve tamıktır. Doğrunun tezahürünü tarihi incelemelere bırakarak, bu rivâyetlerin bazıları aşağıya yazılmıştır.

1-Şehrın 2500 yıl önce Türkler tarafından kurulduğu, adına Bosdağına izafetle "Bozili" denildiği.

2-Evvellâ şehire "Kırkkimse-Kırkkemesne" denildiği ve bunun zamanla Kırkkiliseye çevrilmiş olduğu (Buna ait taş üzerine yazılmış bir kıta yarı bulunmuştur)

Kırkkimse şehit oldu bu yerde
Bu nam ile anılmıştır bu belde

3-Kasabada kırık bir kilise mevcut imiş bundan dolayı Kırkkilise adının verildiği "Kırkkiliseden-Kırkkilise."

4- Kırkkiliseye din uğruna ölmüş sıvasalı kırk azizler namına kurulan bir kilisenin adından dolayı verildiği

5- Fetihden önce Trakyanın muhtelif yerlerinde 39 kilise mevcut olduğu Kırkkilise kilisenin buraya inşa edilmesi dolayısı ile "Sarandakiliseye" denildiği ve bu kilise tarafından "Saranda" kelimesi Türkçeleştirilerek Kırkkiliseye çevrildiği.

Fakat yabancı tarihlerden Hammerin "Herakliya" demesi dolayısı ile şehrin Herakliya denilen mevkide kurulduğu, burada vaktiyle mevcut olan bir kiliseden "Kırkkilise" adının gelmiş olduğu hakkındaki iddayı red edeceğiz.

Çünkü: Gerek Roma ve gerekse Yunan tarihinde Kırkkilise adına tesadüf edilmemektedir. Bu kelime buranın Osmanlılar tarafından zaptından evvel de Osmanlı tarihçileri tarafından yazılmıştır.

"Orhan Gazinin 760 hicri tarihinde yani Kırkkilisenin Osmanlılar tarafından alınmasından evvel Şehzade Süleyman Gaziye yazdığı bitikte (Kırkkilise) adını kullanmıştır. Binaenaleyh Osmanlıların burayı zaptettikten sonra Saranda kelimesinin Terkümü ile Kırkkilise adının konulduğu iddiası doğru değildir.

Eski Trak köy ve şehirleri hakkında pek fazla malûmata malik değiliz. Yanlız bunların ekserisinin bu günki köy ve şehirlerin yerlerinde oldukları muhakkak gibidir. Çünkü: Bu günki Kırklareli şehrinin ve bir çok köylerinin yanında bir mezar abidesinden başka bir şey olmayan yığma tepelerin "Tümülüs" bulunması bu kanaati kuvvetlendirmektedir.

Kasasen bütün Trakya'da köy ve şehir isimlerinin bir çoğu eski Trak isimlerinden alınmış olması bu kanaat ve iddayı kuvvetlendirmektedir. Bizye=Vize- Kipsela=İpsela

Muhtelif zamanlarda Yunan ve Romalıların buralarını zaptetmeleri dolayısı ile bazı şehirler karıştırsa da, Trak mezarlarının şehirler civarında bulunması karılan bu şehirlerin Trak ismi mahallerinin üzerinde tesis edildiği kanaatini kuvvetlendirmektedir.

Mihayet Kırkkilise adı (20 Kanun evvel 1340) 20-Aralık-1924 yılında yalında bir kasunla Kırklareli olarak değiştirilmiştir.

Kırklareli şehrinin fethi:

Kırkkilise şehrinin Osmanlılar tarafından alınması tarihinin kesin olarak tespit etmek mümkün olamamaktadır. Muhtelif Osmanlı tarihleri:

Tacüttevarin, Cülgeni mearif, Kanusül âlâm, Edirne salnamesi ve buna mehas teşkil eden Sadrazam Cevat paşanın Osmanlılar tarihi, Nasuk Kemal tarihi, Kâtip Çelebi tarihi, Lugatı tarihiye ve Coğrafiye başka başka tarihlerde şehrin Osmanlılar tarafından zapt edildiğini yazmaktadır. Bu tarihlerden edilen malûmata nazaran şehir 767-772 tarihleri arasında Muradı Müdavendiga zamanında fethedilmiştir.

Trakya Osmanlı hakimiyetine geçinceye kadar pek çok istilâlara mar kalmıştır.

Firig muhacereti, İskit, Pers, Makedonyalıların, Gallerin istilâları Roma hakimiyeti, Gotların istilası, Hunların, Avarların, Peçeneklerin, Bulgarların, Macarların nihayet Osmanlı hakimiyetine geçmiştir.

Balkan harbinde

1911 Bulgar veliahtı Borisin rüşdünü ilanı vesilesi ile yapılan merasimde Sirp, Yunan ve Karadağ veliahtları da hazır bulunarak Türklerin avrupadan atılması meselesini konuşmuşlardır. 1912 senesinin ilk altı ayı içinde Sofyada toplanan Balkan devletleri ittifak ederek 22 Eylül de Osm. İmparatorluğuna tecavüze karar vermişler, Ve Ekim ortalarında taarruz hareketine başlamışlardır.

Bulgarlar başlıca orduları ile Edirne Kırklareli hattına tecavüz ve Kırklareli savaşlarında baki muvaffakiyet elde etmişlerdi. Abdullâh paşa komandasındaki Osmanlı park ordusunu hudut muntakasından geri sürdüler Edirneyi muhasara altına aldılar.

29-Ekimden 2-Kasım ayına kadar Mileburgaz hattı üzerinde süren kanlı bir çarpışmadan sonra aynı orduya Çatalca istihkaklarına kadar çekil meye icbar ettiler. Mileburgazla beraber Kırklareli şehride Bulgar istilasıda kaldı. Bulgarlar binlerce Türkü boğazladılar. Hal ve namus yağmasında hiç bir mülahaza gözetmediler.

Osmanlılardan aldıkları yerlerin taksiminde Bulgar, Sırp, ve Yunanlı -
larınyuşmadılar aralarında 1913 harp çıktı. ~~xxxxx~~ ~~xxxxx~~ ~~xxxxx~~
bundan istifade eden Osmanlı ordusu Edirne ve kirklareliyi aldı.

İstiklâl harbinde

İstiklâl harri bağlamadan 3-Şubat-1919 sıralarında Kirklareli şu
halde idi. Bir taraftan çeteler halkı soyuyor, birtarafında şımaran yerli
rumlar taşkınlıklar gösteriyorlardı. Bir taraftanda Trakya Paşaeli müdafaa c
cemiyeti teşkilat yapmağa çalışıyor. Yunan kitaları subayları, yerli rumlar
tarafından davet olunuyor, Kirklareline gelecekleri gün çiçek demetleri ile
şehirden çok uzaktan karşılanıyorlardı. O zaman Kirklarelinin imtiyazlı bir
Yunan bölgesi haline gelen "İaylaya" götürüyorlar, Rum mektebinde "şimdiki orta
okul" gündüz şereflerine ziyafet gecede, Yunan bayrakları ile donatılan salon-
unda balo veriyorlardı. Yerli rumlar halkı soyuyorlardı.

Nihayet Heriğ boyunda Tekirdağ önlerinde Türk askerleri ile Yunan
orduları çarpıştılar. Düşman çorluya kadar gelmişti. Bunun üzerine Edirnedan
Kirklareline gelen müdafaa komitesi.

-Düşman yaklaşıyor Dernekçüme çekiliniz evrakı imha ediniz.

Emrini aldı

İşgalin bütün bu acı günleri 10-Eylül-1922 de nihayet buldu. Kirklareli
hürriyetine kavuştu.

II-Tarihi eserler

(x) Höyükler: Kırkılisenin "3. KM güneyinde aşağı pınar mevkiinde Kırılar-eli-Aslıbey yolunun sağında ve solunda, tarlaların ortasında üç suni tepe "Tümülüs" vardır. Bu tepeler düz bir hat üzerinde, Güney-batıdan-Kuzey doğuya doğru uzanmakta ve eski koni şekillerini kaybetmiş bulunmaktadır. Bu tepeler üzerinde çift süren köylüler tarafından bir takım eski "Sikkeler" bulunması, ilk çağlarda buranın meskûn olduğu istidlâl edilmektedir.

Aşağı pınar mevkiinde Türkçe tepe adını taşıyan, rumlar tarafı-
dan "Tunba" tabir olunan bir höyük daha vardır. Bu höyük "1828"de Ruslar tarafından kazılmış ve alt kısmında bir yapı meydana çıkarılmıştır. Tepe-
nin biraz ötesinde bir kaç sene önce bir suvariye tasfiî eden mermer hey-
kel bulunmuş fakat tahrip edilmiştir.

Bu tepenin tahminen yüz metre kadar batısında daha küçük bir tepe vardırki, bunun altında "1874"de büyük ve yumuşak taşlardan yapılmış bir mezar meydana çıkarılmıştır. Üç höyükten en güneye düşeni açıldıktan sonra kapatılmıştır. Mezar odasının ve bu odaya bitişik methalin plânı açıkça görülmektedir.

Üç tepenin ortasında bulunan tepedeki mezar kabbeli mezardır. Mezar içinde yuvarlak odada kalkerden yapılmış tekne şeklinde bir lâhit, tersine çevrilmek suretiyle odanın toprak zemini üzerine konulmuştur. Lâhit ortadan kırılmıştır. İçinde üzerleri parlak siyah renkli, gayet iyi pişirilmiş kırmızı zımtırak bir kilden yapılmış vazo kırıkları ve ölünün yakılmış cesedine ait olması muhtemel bir hayli kül bulunmuştur.

Kırklarelinin (I-KM) batısındaki Eriklice köyünden "500" M kadar mesafe-
de bir höyük daha vardır. Buda suni bir tepedir. İçinde bir mezar binası çıkarılmıştır. mezarda taş yatak üzerine yatan bir ölüye ait kül ve kemikler bulunmuştur.

Bunlardan başka altın kaplama, gümüş, bakır, demir ve pişmiş topraktan yapılmış eserlerde çıkmıştır.

(xx) Şehirde "8" tane cami vardır. En büyük olanı Hızır bey merhumun yaptırdığı "Hızırbey" camiidir.

Diğerleri:Karakaş beyin yaptırdığı Karakaş-Sultan,Beyazıtın yaptırdığı Bayzıt-Karaca İbrahim beyin yaptırdığı Kapan-Serdar Ali Paşanın çarşıdaki Küçük Camii-Osman ve Mustafa ağaların Hacı Zekeriya Camii-Pehlivan ağa Camiidir.

(xx)Şehirde:Hızır bey camiline vakıf Hüseyin Çavuş tarafından yaptırılan "Çifte hamam" adında bir hamam mevcuttur.

Hızır bey tarafından yaptırılan hamam harap olmuştur.

(xx) Dergâhları:İki dergâh vardır .Biri bir kabristandan ibaret olduğu halde sonraları hacı Ali Paşa tarafından imar edilen meşhur Kırklar dergâhıdır.

Diğeri:Tarikatı Nakşibendiye meşâikhinden Sinan dede merhumun zaviyesidirki,kendiside orada metfundur.

(xx)Medrese:Fuat paşa merhumun yaptırdığı birde medrese vardır.

(x) Tırakya höyükleri adlı eserden.sa:I

(xx) Edirne Sâlnamesi sa:244

(xxx) Kaleler:Eski polos kalesi:Edirne tekfurunun akrabasından Polos adındaki rahibin burada bulunması dolayısıyla Kırıl buraya bir kale yaptırarak ismine"Burga-Polos" kalesi demiştir.

(xxx) Evliya Çelebi Seyyahatnamesi.Cilt III sa:30I

Kale doğadan batıya doğru yapılmış ve tek kapılıdır.Pınarhisar kalesi Justinianın zamanında yapılmıştır .(Edirne ve yöresi eski eserleri sevenler kurumu yayınları kitap5 sa:45)

Bedesten:(Arasta) 300 yıllık tarihi bir eserdir.

Bunlardan başka ilçede tarihi eserlerde vardır.MKhim bir kısmı harpler ve istilâlar sırasında tahrip edilmiştir.Bir kısımda tarihi kayıtları taktir edilemeyip zayi edilmiştir.

N Ü F U S

III:Kırklareli ilçesinin nüfusu.

Kırklareli ilçesinin 1945 sayımına göre nüfusu 68666 olup km^2 başına 31 kişi düşer.

Kırklareli şehrinin nüfusu "14412."

1-Kırklareli bucağı köyleri	3859
2-Pınarhisar " "	17989
3-Üsküp " "	7179
4-Polos " "	6467
5-Dereköy " "	3642
6-İnece " "	10053
7-Kofçağız " "	5065

Kırklareli merkez bucağı,köyleri	E	K	Y
Ahmetce	127	141	268
Asılbeyli	264	294	558
Demirci Halil	144	140	284
Eriklice	186	185	371
Kara Hıdır	625	701	1326
Karakoç "	209	232	441
Kavakdere	256	267	523
Yörükler bayırı	50	38	88
	<hr/> 1861	<hr/> 1998	<hr/> 3859

1948 de yapılan mahalli sayıma göre Demirci Halil ve Asıl beyli de erkek nüfusu "617-749" dur. Bu fark askeri durumdan mütevellittir.

Dereköy bucağı ve köyleri	E	K	Y
Dere köy	482	315	797
Butgazcık	194	201	395
Çaglayık	83	110	193
Düz orman	101	88	189
Hediye	382	387	769
Kapaklı	178	179	357
Kara dere	106	116	222
Koru köy	145	158	303
Kayva	220	197	417
	<u>1891</u>	<u>1751</u>	<u>3042</u>

[(Dere köy erkek 1274, Burgazcık erkek 1798, Kapaklıda erkek 3790) dir. 1948 de yapılan mahalle sayımına göre].

İnece Bucacı ve köyleri:	E	K	Y
İnece	934	1096	20030
Arız baba	229	242	471
Dokuz Höyük	347	371	746
Kavaklı	1173	1290	2463
Kızılca müsellim	405	399	804
Koca Hidir	250	257	507
Koyun baba	542	563	1105
Lefeci	237	257	494
Paşa yeri	378	380	758
Tekke Şeyhler	329	347	688
	<u>4851</u>	<u>5202</u>	<u>10053</u>

1948 de yapılan mahalli sayıma göre İnecede 2912, Dokuz höyükde de 2297, Kızılca müsllimde 2139, Koyun babada 1696, Tefecide 1306 erkek nüfus bulunmaktadır.

Kofçağız bucağı ve köyleri	E	K	Y
Keşirlik	240	257	497
Aklatlı	87	75	162
Ahmetler	117	134	251
Aşağı kanara	90	95	181
Devletli ağaç	166	171	337
Elmacık	336	337	680
Kara abalar	63	67	130
Koca tarla	169	162	331
Kofçağız	256	234	490
Kula	87	97	184
Malkoçlar	127	133	260
Taş tepe	169	151	315
Tatlı pınar	191	192	383
Terzi dere	225	234	459
Topçular	80	98	178
Yukarı kanara	103	120	223
	<u>2051</u>	<u>2564</u>	<u>5065</u>

1948 de yapılan mahalli sayıma göre.

Kofçağız 1744, Elmacık 2593, Kocatarla 2344, Terzi dere 1894 erkek nüfus bulunmaktadır.

Pınar Hisar	K	E	Y
Pınar hisar	2584	2059	4643
Akviran	258	250	508
Ceviz köy	498	502	1000
Çayır dere	223	223	446
Deve çatağı	290	326	611
Evciler	289	236	585
Hacıfaklı	126	127	253
İslam beyli	485	531	1016
Karınca	291	303	594
Kaynarca	1464	1464	2928
Kuru dere	372	388	760
Osmancık	363	436	799
Poyralı	348	383	731
TÖzaklı	378	412	790
Yancıklar	515	533	1048
Yeni mandıra	625	637	1261
	<u>9109</u>	<u>8880</u>	<u>17989</u>

1948 mahalli nüfus sayımına göre Pınarhisar 4370, Kaynarca 2833 erkek nüfusu bulunmaktadır.

Polos bucağı ve köyleri	K	E	Y
Polos	585	612	1197
Bedre	896	897	1775
Çayırılı	150	130	280
Dolhan	462	493	955
Erikler	530	577	1107
Kadıköy	242	237	479
Karahamza	332	342	674
	<u>3197</u>	<u>3270</u>	<u>6467</u>

Polosta 2845, Karahamzada 2089, erkek nüfusu vardır. Bu günkü askeri durum dolayısıyla.

Üsküp bucağı ve köyleri	K	E	Y
Üsküp	1668	1721	3389
Bayram dere	328	324	652
Beypınar	177	212	389
Kızılçık dere	537	543	1080
Üsküp dere	225	235	460
Yundalan	313	300	613
	<u>3551</u>	<u>3628</u>	<u>7173</u>

1948 mahalli sayımına göre Üsküpün erkek nüfusu 3648, ze Üsküp derenin 1079 za çıkmıştır.

IV -İskân

İlçenin kadim Türk ahalisi pek azdır. Nüfusun ekseriyetini 1293 ve Balkan harbinden sonra gelmiş göçmenler teşkil eder. Bu göçmenler harpten sonra elimizden çıkan eski Türk diyarlarından gelmişlerdir. Bu göçmenleri dört grupta toplaya biliriz.

A) 1293 Rus harbinden, 1328 Balkan harbine kadar Bulgaristandan gelip yerleşen veya yerleştirilen göçmenlerki, bunlar geliş tarihlerine göre artık yerli halk sırasına girmişlerdir. 1293 rus harbinden sonra Bulgaristandan gelmiş olan bu göçmenler ayrı köyler kurmuşlardır. Meselâ Paşa yeri Kızılca müslim, Tekke şeyhler, Poyralı, Tuzaklı gibi.

Bazıları hükümetce yerleştirilmiş, bazıları ise mera halinde boş buldukları yerlere kendileri yerleşerek köyler kurmuşlardır. Ekseriyatle yeni yerlerine bulgaristandaki yerlerinin adlarını koymuşlardır.

B) Balkan harbinden mübadelectarihi olan 1340 yılına kadar Gelen göçmenler; Balkan harbinde ilçenin Bulgar ahalisi Bulgaristana gittiklerinden ilçeye muhaceret akını olmuştur. Bulgaristan Sırbistan ve Yunanistandan pek çok göçmen gelerek Kırklareline yerleştirilmişlerdir.

Balkan harbinden evvel, balkan harbini müteakip yeniden tesis edilen veya doldurulan köyler bucak itibariyle şöyledir.

Merkez	Kavaklı	Dokuz höyük	Kocabey
Balkan harbinden sonra	Balkan harbinden sonra	Balkan harbinden sonra	Balkan harbinden sonra

Doğan, Kızılca müslim, Paşa yeri; 1293 de teessüs etmiştir.

Merkez ilçe

Kara hıdır :
Eriklice : Balkan harbinde
Karakoç :
:

Polos bucağı

Merkez :
Karahamza : Balkan harbinde
Kadiköy :
Erikler :
:

Pınar hisar bucağı

Merkez: Kısmen balkan harbinde
Yancıklar : Balkan harbinde
Ceviz köy :
İslam beyli: Mubadil
Kuru dere :
Yeni mandıra 1924 de teessüs.

Osmançık :
 Deve çatal :
 Karıncak :
 Hacıfaklı :
 Akviran : 1293 Rus harbinde iskân edilmiş
 Çayırdere :
 Evciler :
 Tozaklı :
 Poyralı :

Dere köy bucağı
 Mekez :
 Hediye : Balkan harbi
 Koyva :
 Düzorman ::
 Burgazcık ::
 Kapaklı :: Yerli halk
 Kara dere ::

Kofcağız bucağındaki köylerin hepsi 1293, 1911 Balkan harbini müteakip iskân edilmiş köylerdir. Bu köylerde pomak dili ile konuşanlarda vardır. Üsküp merkezinde Balkan harbi göçmenleri vardır. Diğer köyleri y yerli ve 1293 harbini müteakip tesis edilmiştir.

C) Mübadele suretiyle gelenler Türk-Yunan mübadele anlaşmasıyla Yunanistandan gelenler, Bunlar aşağıdaki yerlere yerleştirilmiştir.

Üsküp bucağı merkezi :
 İnece " " :
 Polos " " :
 Merkez Kırklareli : Kısmen
 Kavaklı köyü ::
 Pınarhisar bucağı :
 Kaynarca bucağı :

Bedre köyü :
 Kuru dere : Tamamen
 İslambeyli :
 :

D) 2510 sayılı kanuna göre Yerleştirilenler. Bunlar Bulgaristan, Romanya ve yunanistandan getirilip yerleştirilen göçmenlerdir.

İskân edilen

Aile	Nufus	Yeni ev	Metruk ev	Arsa	Dükân
1459	5912	825	43	271	4
Serbest gelenler					
1200	4260				

Bu göçmenlerin iskân yerinde oturanları 1184 aile 4920 nüfustan ibarettir. Diğerleri yerlerini terketmiştir. İnece bucağındaki ARIZ baba köyü 1934 yılında 100 hanelik olarak yeniden vücuda getirilmiştir.

Buraya, hükümetce satın alınan çifliğe izafetle "Ariz baba" adı verilmiştir.

Milliyet itibariyle ilçenin ahalisi Türktür. Halkın pek az kısmı yerli çok kısmıda göçmendir. Bu göçmenlerin ekseriyeti Türkçe konuşur. Çoğu Bulgaristandan gelmiştir. Sonra sırası ile Sırbistan, Yunanistan, Romanya göçmenleri gelmektedir.

Bulgaristanın Rodop kısmından hicret edip yerleşen göçmenlerin ekserisinin ana dili pomakçadır. Bunların Türkçe ile bağlantısı tem, Türk örf ve adetlerini kabul etmiş olmakla beraber topla olarak yaşadıkları köylerde eski ana dilleri olan pomakçayı konuşmaktadırlar. Sırbistandan gelmiş olan göçmenler arasında boğnakça ve arnavutça konuşanlarla vardır. Bunlar dağılmış bir halde serpiştirilmek suretiyle yerleştirilmiş başlı başına köy tesis edememiş olduklarından yeni nesil eski dillerini bilmemektedir. 1946 yılı yaptırılan idari tahkikata göre ilçe arazına mensup 35 mahalde 189 nüfus bulunduğu anlaşılmıştır. Bunların soygar bir halde meskun bir hale gelmeleri için mahalli tedbirler alınmıştır.

1935 nüfus sayımına göre Kırklareli şehrinde bulunan gayri müslimlerin mikdarı.

Hristiyanlar

Katolik	6	1	7
Ortodoks	73	27	100
Protestan	1	-	1
Gregoryen	29	-	29
Ermeni	112	28	140
Musevi	<u>219</u>	<u>195</u>	<u>414</u>
	331	223	554

Beşerî tipleri:

Şehirde: Binlar taş, tuğla, kerpiç ve ahşaptır. Cumhuriyet devrinde yapılan resmi maksatlar örnek olarak yapılan hususi binalar setondur.

a) Köylerde: 1910 yılından sonra hükümetçe iskân döneminde bulunan halen sayısı 825 olan köy evi vardır. Bu tip evler semin katı üzerine yapılmış iki oda bir ahırdan ibarettir.

b)Ziraatla uğraşan köylülerin evleri:Ekseriyetle ahşap ve taş antlıdır. Zemin, katı Üzerinde iki oda mevcuttur.Damları airesizle örtülüdür.Çiddetli kuzey rüzgarlarından korunmak için evlerin ydalarını güneye mütavaccih yapılmıştır.Evlerin avlu ve ahırlarında vardır,Her evin antlak zamanlığı bulunur.Bu köylerde iki katlı evlerde görülmüştür.

c)Ova köylerinde ağaç olmadıgından taş katlı kerpiçten yapılmış evler olup Üzeri ekseriya çati meydana getirildikten sonra eski saplari ile "daha ziyade çavdar saplari ile.Örtulmektedir.Üzerlerine ekseriya salavari ağaçlar Örtulmektedir.Bu ağaçlar çiddetli Balkan rüzgarlarına karşı saplari çatıda tutmağa yaramaktadır.

d)Dağlık ve orman olanın bulunun adina Balkan denilen yerlerde yapılan inşaat:

Fındık çabuklarından istifade olunarak örülen taştan tezel üzerine konulmakta,her iki tarafı killi sa anlı bir çamurla sıvanmaktadır.Tavanlarını dahi aynı şekilde Örtmektedir.

V-Kültür vaziyeti.

İlçe halkı okumağa çok önem vermektedir. Her yıl bir evvelki yıla nazaran öğrenci miktarı artmaktadır. Merkez ilçede lise bulunmadığından orta tahsili bitirenler Edirne, İstanbul illerine gitmektedirler. Mevcut olan biri kız diğeri erkek sanat okulunun öğrencileri her yıl artmaktadır. Hatta 1949 yıllerde erkek sanat okulu binasında ilave inşaatla başlanılmıştır.

	İlk Okul			Öğretmen	
	Adet	Kız	Erkek	E	K
Şehirdeki okullar	5	724	912	15	22
Köydeki okullar	42	2731	3381	65	28

	Orta Okul			Öğretmen	
	Adet	Kız	Erkek	E	K
Şehirdeki okullar	1	97	76	1	6
Köydeki okullar	—	—	—	—	—

	<u>Sanat okulu</u>			<u>Öğretmen</u>	
	<u>Adet</u>	<u>Kız</u>	<u>Erkek</u>	<u>E</u>	<u>K</u>
Şehirdeki okullar	2	167	166	10	4
Köydeki okullar	—	—	—	—	—

Merkez ilçe de Ahmet Mithat, Ziya Gökalp, Tefik Fikret, Koca Mıdırğ Cumhuriyet isimlerini taşıyan 5 ilk okul vardır.

VI- Şehre ait malumat

Belediye teşkilatı: İlçenin belediye teşkilatı, Belediye teşkilatı Bunun emrinde, muhasebe müdürü, Tahsilat ve tahakkuk şubeleri, muhasebe kalemi, belediye yazı işleri kaleminden ibarettir.

Ayrıca: Kasaba elktiriği, mezbahası, itfaiye teşkilatı, temizlik işleri buzhane, veteriner, sağlık işleri teşkilatı vardır.

İlçe belediyesinin bütçesi "439" bin liradır. Bunun "128400" lirası inşaat "25140" lirası sağlık "10875" lirası nakti yardım "7500" mezbaha "2775" lirası hayvan hastalıkları mütebakisi memur aylıkları ile müstakem ücreti temizlik, park, yol, su, v, s için ayrılmıştır.

Şehrin merkezinden geçen şoselerin kavşak noktasında asri şekilde yapılan parti binasının önünde geceleri elektirikle aydınlatılan, halkın istirahatına açık bulundurulmuş bir park mevcuttur.

Ayrıca geçliğin sapor ihtiyacını tatmin edecek şekilde bir stadyum yapılmaktadır. İstasyondan şehrin içersine kadar iki tarafta çam ağaçları ile süslü bir asfalt yolda inşa edilmektedir.

İlçenin faal ve her kolu mevcut olan bir halk evi de vardır.

Şehir, 1940 yılına kadar 80 beygir kuvvetindeki bir motörden elde

edilen elektirikle atdınıatılıyorken, ~~şehrin~~ ihtiyacı bunu 220 ye, 1949 yılında 520 beygir kuvvetindeki motöre yükseltmiştir. Artık şehirde güdüzde ceryan mevcut olacağından fabrikalar, sanat okulu daha verimli bir çalışmada bulunacaktır.

Şehirde çeşme ve kuyular

Çeşmeler: Koca kasaplar kaynağı bir şadranan ile "5. çeşmeye su vermektedir. Çeşmeler bir yol üzerindedir. Soğukcuk, derekalaycı, yahudi, borsa çeşmeleri.

Yahudi kulübünün altındaki kaynak iki çeşmeye su verir. Suları daima boldur. Kaynak şehrin içindedir. Karakuş Mahmut ağa çeşmelerine su verir. Bu iki kaynağın sularıda acıdır. Temizlik, bahçe sulama ile hayvan sulamada kullanılır.

Şehrin tatlı su kaynağı ilçenin "3. KM kuzeyindedir. Kaynaktan su evvelâ گردانی çeşmesine gelir. Bundan sonra I ve II numaralı taksim deposuna akar.

I numaralı depoya bağlı "8"

II numaralı depoya bağlı 2-çeşme vardır.

Bütün çeşmeler 1929 yılına kadar evkaf bakım ve idaresinde idi. BU tarihten sonra belediyeye geçmiştir.

Bu depolara bağlı çeşmeler ve adları şemada gösterilmiş ve yazılmıştır.

Kuyular: Kırklarelinin kuyuları çok derin değildir. Arazi vaziyetine göre bazı yerde derinsede çok yerlerinde su çabuk çıkar. Artıyca kuyuları açılırsa şehir daha bol suya kavuşur. Kuyu sularının çoğu tatlıdır. Hemen bütün köyler içme sularını kuyulardan temin ederler. Şehrin içindeki kuyuların suları az kireçlidir.

VII-İdari teşkilat

Merkez ilçenin 7 bucağı vardır.

Merkez ilçeye "

Pınarhisar bucağına 16

Üsküp bucağına 7

Dereköy bucağına 9

İnece bucağına 10

Kofcağız bucağına 16 Köy bağlıdır. Bu köylerin isimleri nüfus cetvelinde yazılıdır. İlçe vilayet merkezi olduğundan hükümet teşkilatlarının bütün müdürlükleri mevcuttur.

Sihhi durum.

İlçe merkezinde özel idareye bağlı 50 yataklı bir memleket hastanesi mevcuttur. Dahiliye, hariciye göz ve gibi mütahassıs doktorları vardır. Ameliyathanesi ve operatöründe mevcuttur. Zaten şehirde serbest çalışan 16 tane mütahassıs doktor vardır.

Vize, Babaeski ilçelerinde de hususi idareye bağlı 5'er yataklı dispanser vardır.

Merkez ilçenin hükümet doktoru, gezici sağlık memuru, sabit sihat memurları vardır.

Şehirde iki tane eczahane bulunmaktadır.

Çocuk yuvası

1944 yılında açılan çocuk yuvası kendi yaptırdığı 200 yataklı modern binasına 1949 yılında taşındı. 5 hemşire bir doktoru bulunan yuvanın ilk okulu bu sene bitirecek çocukları olduğu gibi süt bebekleride vardır.

K I S I M - III

İ K T İ S A D İ C O Ğ R A F Y A

I-Ziraat:Kırklareli iklimi ve toprağı her ziraatten ziyade bağ yetiştirmekle emsalsiz bir üstünlüğe maliktir.İnkişaf etmiş bağcılığıyla beraber,mevvacılığıda vardır.İklim ve toprak bağ yetiştirmekte nekadar oöm-ert ise çekirdekli meyvalar içinde okadar müesalittir.Cumhuriyet devrinden beri şeker pancarı ziraatinde önem verilmektedir.

İlçede: Arpa,Ayçiçeğı,Bakla,Bezelya,Bostan,Buğday,Burçak,Libos,Çavdar,Darı,Fasulye,Fiy,Kaplıca,Mercimek,Mısır,Nohut,Pancar,Patates,Barnısak,Soğan,vs yetiştir.Ova taraflarında Tahıl Balkanlık kısımlarda Fasulye nohut cinsinden ürünler yetiştir.

En az Burçak Fiy en çokta Arpa,Ayçiçeğı,Mısır,Pancar,Buğday ekimine yer verirler.Muhtelif istilalarla harap olan bağlar yeniden ihya edilmektedir.

Arpa: Tahıl cisi,bitkilerin en kazaatkar olan cinsidir.İlçenin dağlık olan kuzey kısımlarındaki ahalinin ziraatinin teşkil eder.Arpanın çimlenmesi için gereken hararet (3-4)° bu kısımda mevcuttur.

Ay çiçeğı: Son zamanda bulgaristan muhacirleri tarafından trakyaya yeni bir mahsul getirildi.Bu nebatın oldukça kalın olan sapları mükemmel yakacak olmaktadır.Ay çiçeğı tohumundan yağ çıkarılmaktadır.Küspesinde yakacak ve hayvan yemi olarak kullanılmaktadır.

Bakla Bezelya gibi sebzeler: Memlekette sebzecilik yoktur.Halk kendi ihtiyaçlarını bahçesinde yetiştirdiği sebzelerle giderir.Yalnız Asilbeyli köyünde sebze tetiştirilip ihraç edilir.

Buğday: Bu bitkinin sıcaklık ve rutubete ihtiyacı Arpa,Çavdar ve yulaf lafa nazaran daha fazladır.Buğdayın çimlenmesi için 5°sıcaklık lazımdır.Buğdayın suya ihtiyacı sonbahar ve ilk bahardadır.İlk baharı yağmurlu kış karkışgeçen yerlerde yetiştir.Bu şeraiti ilçede çok az bulan buğday pek az ekilir.Bunun yerine Çavdar ekimine ehemmiyet verilir.

Mısır:Mısırın suhnet itibariyle istediği şartlar Tırakyada varsada yağış bakımından bilhassa mısırın en çok yağmura muhtaç olduğu aylarda vaziyet tam manasıyla müsait görülmemektedir.Ekimi için luzumlu toprak şartlarınınive yaz kuraklığında derine gidebilen kökleriyle almak istiyecceği suyu nispeten az derinliklerde bulabileceği Ergene ovası,mısır için en elverişli sahalardır.Bununla beraber mısır müsait şeraiti bulamadığı yerlerde de yetiştirilmeğe çalışılıyor.Çünkü göçmenlerin bir çoğu geldikleri yerlerde mısır ekimine ve mısır ekmeğine alışmışlardır.Mısır Tırakyada buğdaydan sonra en önemli gıda maddelerinden birini teşkil etmektedir.bahusus istirancaların yağışı fazla olan mntıkaları buğday ekimine o kadar elverişli olmadığından buralarda mısır ekimi önem kazanmıştır.

Pancar:Şeker pancarı orta iklim bitkisidir.Fazla nem ister.Yağmurların ilk gelişme devresinde yağması bu yağışlı devreyi güneşli ve bol ziyalı bir devrenin takip etmesi lazımdır.Şeker pancarı yaprakları ile çok terler,ve su kaybeder.Bu sebepten bitkinin kuraklığa tahammülü yoktur.Güneşli ve bol ziyalı bir devre şarttır.Sulama ile ziraat yapılan yerlerde pancar ekiminden iyi netice alınması bu sebepten ileri gelmektedir.Pancar ilk inkişaf devresinde donlardan fazla müteessir olur.Fakat iyice büyüdükten sonra hava deyişikliklerinden pek müteessir olmaz.Zengin yumuşak ve bilhassa derin toprak ister.Kökü kayaya ve çakıllara raslamamalıdır.Bu şartlar dahilinde pancar muhtelif topraklarda yetiştirilir.Bu yüzden pancar ekimi ile buğday ekimi bu topraklarda münavebe ile yapılır.

Pancara verilen gübreler azot itibariyle fakir,fosforca zengin gübrelerdir.Pancar ilmi ve en mütekamil ziraat tarzlarının tatbikini ister.İşçiye olan ihtiyaç büyüktür.Tarlaların iyi ve derin sürülmesi.Birkaç defa çapalanması otlardan temizlenmesi,pancarlardan zayıf olanının ayıklanması

lâzımdır.Trakya mintikasında pancar ekimi 15 şubat başlar .Mısır başına kadar devam eder.Alpulluda şeker fabrikasının kurulması ile Kırklareli çifçisine ve ekonomisine büyük bir hizmet yapılmış oldu.Oldukça kazanç temin eden ~~bu şeker~~ şeker pancarı ziraati ile köylü,diğer zirai mahsüllerinden daha ziyade kazanç temin etmiş oldu.Kilosu 4-12 kuruş arasında satılmaktadır.

1942 yılından itibaren şeker şirketi zırraa beher ton şeker pancarında 10 Kg şekerde vermeğe başlamıştı ki bu pirimin pancarcılar üzerindeki tesiri pek büyüktür.

1948 yılında Kırklareli ilçesinde 1386 hektarlık sahaya pancar ekilmiş 30490 ton istihsal edilmiş.

Patates:Patates nemli orta iklim bitkisidir.Fazla sıcakları sevmes fazla soğuklarda gelmez.-4° aşağı olursa kökleri bile müteessir olur. Neme olan ihtiyacı fazladır.İlk gelişme devresinde "Mısır-Naziran,nemli fazla olması lazımdır.İlçenin ovalık kısımlarında patates ekimi yapılır. Çok lezzetli ve çabuk pişen bir cins patates verir.

(xx)Çavdar:Kırklarelinin her tarafı çavdarın istediği toprak ve iklim şartlarına haiz bulunmaktadır.Çavdar buğdaydan daha iyi şartlar dahilinde yetişmektedir.Ekolojik şartlar için çok müsait olduğundan çavdar mızur ot haline gelmiş.Bu bölgede yetiştirilen buğday mahsülününün belli başlı zararlısı olmuştur.Bunun sebeplerinden biride çavdarın buğdaya nazaran kışa ve kuraga daha dayanıklı olması yüzünden kişlik buğdaylar içinde bulunan çavdarın,buğdaya nazaran daha elverişli şartlar içinde yetişerek kolayca üreyip çoğalmasındır.Çavdar daha ziyade balkan bölgelerinde ekilmektedir.

Meyvacılık

İlçenin inkişaf etmiş meyvacılığı vardır.Toprak sert çekirdekli meyvalar için çok müsaittir.İlçenin kuzeyindeki ormanlarda yüzbinlerce yatağı meyva ağacı mevcuttur.Şehrin meyvacılığında göçler ve istilâlarla büyük tabribe uğramıştır.Fakat yine de zengindir.Cumhuriyet devrinde ilçe ve birçok bucaklarda muhtelif meyva ağaçları ve fidanlıklar meydana getirilmiştir. Bu fidanlıklardan köylüye maliyat fiyatından fidan verilmektedir.Belli başlı meyvalarını ince kabuklu Amerikalılarca makbul olan diş bademi teşkil eder.Bunu Amerika'ya ihraç ederiz.Önemli meyvalara Ceviz,Vişne,Kiraz,Armut zerdali ayva teşkil etmektedir.

Dutculuk:İncece,Vize ve pınarhisardan eskiden dutluklar vardı.Aynı yerlerde kozacılık dolayısı ile ipekçilikte yapılıyordu.Harp ve istilalar yurdun bu zenginliğinde inkitaa uğratmıştır .Cumhuriyet devrinde bu noktaya tekrar önem verilmiştir.Bilhassa ipekçilik tekrar ihya edilmeğe başlanılmıştır.

Üzüm:Asma sıcak ve kurak bir yaz,bol güneşli bir sonbahar mutedil bir kış ister.Çok sürmemek şartı ile oldukça sert kışlarda dayanabilir.-10° kadar mukavimdir.

Üzümün tatlılaşması esnasında yaz kuraklığı ilçede mevcuttur.

Bağlara en iyi gelen topraklar kumlu,kireçli ve çakıllı yani geçirimsiz topraklardır.Toprak bakımından bu vasıfları haizdir.

Vaktiyle şehrin hemen kenarından Namazgah mevkiinden başlayıp Ahmetçe Karakoç,Şeytandereye ve Bademlikten koyunbaba yoluna Erikliceye,Şimdiki yeni hükümet ~~konak~~ konağı binasının yerinden Karahıdıra Kavaklıya kadar ve yine Hacılar esanlığından başlayıp Aşağı pınar ,Mahya,Asilbeyliye ve Balabandan başlayıp hüyüklerle kadar şehri dört yandan çevreliyen bağların miktarı 55-60 bin dönümü bulmuştur.

Fakat taassubumuz ne şarap yapmaya ve ne de içmeğe müsait olmadığından başta Filoksere hastalığının şiddetli tahribatından,harp ve göçler yüzünden ihmal ve bakımsızlık yüzünden üzüm mahsülleri bütün denilecek kadar azalmıştır.Bir zamanlar Fransa bağlarında çıkan Filoksere yüzünden Bordo-Marsilya şaraplarının vasıflarını haiz muhit ve bölge aramış bu şarapların nefasetini temine elverişli "Papazkara,üzümü görülerek bu üzümlerin hararetli mühterisi olmuşlardır.Bu hal mintakanın bağlarında inkişfa sebep olmuştur.Fransızlar Filoksere hastalığından bozulan bağlarını Amerikan

asmalarıyla yenilediğinden şarap ihracımızda azaldı. Bulgarlar bu kasabadaki bol üzüme telmihen "Lozengirât" üzüm kasabası adını vermişlerdir.

Yeni bağcılığın doğuşu Trakya Yunan işgalinden kurtarıldıktan sonra, evvelden bağcılığı ile şöhret bulmuş şehir ve havalisinde bağ denilecek hiç bir şey bırakılmamıştır.

Bağların yerinde revaқта bulunan ve fazla para getiren tütün mahsülü ekilmeğe başlanıldı. Fakat buranın tütünü kaba ve fenadır diye alıcı azalınca yine bağcılığa ehemmiyet verilmeğe başlanıldı. Bağ yetiştirmek isteyenler topluluğu meydana gelmiştir. Bunun kuzey doğusunda Seyfi oğlu tabyaları civarında çalılık mevkiindeki boş arazi hükümetce satın alınıp buraya Amerikan asma çubukları dikildi. Merkezde bağcılık yeniden canlanmaya başladı. Mahya baba mevkiinde 200 dönümlük eski bağlık yerlere çubuklar dikildi. Paşa oğlu mevkiinde bağlar yetiştirildi. Bu cereyan merkezden köylere süratle yapıldı. "5-10" yıldan beri alınan üzümler ihtiyacı karşıladıktan başka haricede gönderilmektedir. Tekel idaresi iyi bir müşterisidir.

Pirinç:

Pirinç Cumhuriyet devri ziraatidir. Pınarhisar ve Kaynarca suları ayağındaki köylerde pirinç yetiştirilmektedir.

Tütün:

Kırklareli ilinin ve toprak bakımından Tütün istediği bütün şartları haizdir. Bilhassa Pınarhisar ve Brikler tütünleri ile şöhret bulmuş köylerdir. Son göçlerde ilçeye yerleşen göçmenler arasında, tütüncülük meşgul olan köylerin ahalisi çok olduğundan bunlar devletin de himayesi ile geniş ölçüde tütün ekimine başlamışlardır. Bu gün Kırklareli merkez ilçesinde ortalama 300 bin Kg tütün elde edilmektedir.

İlçede "Sığır dili" yerli halkın "Aydın ova" dediği bir cins tütün çubattan sonra ekilmektedir. Karatohum cinsi esmerdir. Bu cins tohum torağa daha iyi intibak etmektedir. İlçede ve bucaklarında 324 hektarda 209 ton tütün elde edilir.

1948 yılında ilçede yetişen ürünler

Cinsi	Hektar	Ton
Arpa	3140	4710
Ay çiçeği	2835	3118
Bakla	155	Taze olarak sarfedilir
Bezelya	60	
Biber	36	648
Buğday	9213	13819
Burcak	10	12
Çavdar	560	7840
Darı	28	47
Fasulya	144	216
Fiy	15	21
Kaplıca	205	246
Mercimek	22	26,4
Mısır	2410	4338
Nohut	14	21
Pancar	1386	3490
Patates	82	923
Sarmısak	13	45
Soğan	51	178

Halkın kullandığı ziraat aletleri

İlçenin rençperleri pullukla ekim yaparlar. Çifti için en makbul olan "Mutsak" pulluklarıdır. Ova arazide iki tekerlekli ve iki üç çift hayvanla çekilen pulluklarda kullanılır. İlçenin mühim olan bucaklarında selektör "ekim ayıklama makinaları" da vardır. Bu makinalar merkez Pınarhisar İnece gibi bucaklardadır. Çifti ihtiyacı olan diğer makinaları temin edemediği gibi noksan vesaitle iş yaptığı için mahsülün bereketi azdır.

Ekim işlerinde modern araçlar kullanılıncaya halkın yüzü gülecek. derecede bereketli ürün alınabilir. Bu maksatla kurulmuş ziraat odaları vardır

II-Mera

Kırklarelinin Balkan ve Orman bölgelerinin teşkil eden yerlerde gayet güzel meralar ve otlaklar vardır. Kofcağız ve havalisinin tamamen hayvan otlatmaya müsaittir. Umumiyetle meraların canlanması ilkbaharın başlangıcındadır. Nisan ayı ortalarına doğru tebahur fazlalığı yağmur kesilmesinden dolayı manzara kuruyan otluklar halini alır. Bu meraların ihtiva ettiği nebatlar umumiyetle neciliye fasilesindedir. Diğer bir nevide kurak mevsimini toprak altında geçiren soğanlı bitkilere dir. Köylülerin hayvanlarını idare edecek kadar meraları vardır.

III-Hayvancılık

Koyun ve sığır: Hayvan serveti itibariyle çok yüksek dereceye çıkmış olan ilçe Balkan harbi ve Yunan işgali bilhassa Yunanlıların çekilirken çift hayvanlarının pek çoğunu alıp götürmesi dolayısıyla bu gün fakir duruma düşmüştür. Tamamen mahfolan hayvan serveti Cumhuriyet idaresinden sonra yavaş, yavaş gelişmeğe başlamıştır. Kırklarelinin ovalık kısımlarında koyun, dağlık kısımlarında keçi beslenmektedir. Bu hayvanların yünlerinden bilhassa Balkan köylüleri kendi tezgahlarında giyimlerini temin eden kumaşları dokurlar.

İlçenin "Rumeli Kıvırcığı" adı verilen koyunlarının yapıştı, sildi pez nefis etleride makbul ve lezzetlidir.

Diğer hayvanları merkep, katır, sığır ve attır. Sığır 303 ırk cinsidir

1948 Sayımına göre

Koyun	119334
Keçi	43668
At	2959
Katır	282
Merkep	5572
Sığır	3566
Manda	4602

Av hayvanlarından Karaca, Geyik, Kurt, Çakal, Ayı, Tilki, Kundi, Domuz, Keklik, Tavşan, Sincap bulunur.

IV-Peynircilik

Belli bağılı istihisallerinden birini de beyaz,kaşar peyniri teşkil eder.Bir zamanlar pek meşhur olan,koyun sütünden yapılan tulum peynirciliği,yerini salamura peynirciliğine bırakmıştır.Peynir memleket dahilinde sarf edildiği gibi,dış piyasalarada sevk edilir.Peynirlerin yapıldığı yere mandıra bu işlerle meşgul olanlarada mandıracı denilir.Kesem her köyde bir mandıra binası vardır.

Fakat,bu mandıraların hepsi sıhhi ve fenni değildir.Sıhhi ve fenni mandıraların zemini beton,tavan kısmı sıvalı pencereleri sinek ve haşaratın girmemesi için ince tülle kapalıdır.Bol su,hava cereyanına müsait tetibatlı olmasıda lazımdır.Her yıl Hidirillez "Hızır ilyas" gününü müteakip mandıralar açılmağa bağlar.Süt alma 90 gün sürer.İlçede 27634 teneke kadar peynir elde edilir.Bir teneke beyaz peynir 18 Kg gelir.

Kaşar mandıraları kuzey mızgarları bol Balkan köylerinde kurulmuştur.Ortalama olarak yılda 114000 Kg kaşar peyniri alınır.İlçenin 28 köyünde 32 mandıra vardır.

<u>Köy</u>	<u>Mandıra</u>	<u>Beyaz peynir</u>	<u>Kaşar peyniri</u>
28	32	27634 Kg	114000 Kg

1948 yılında ilçede istihsal edilen peynir miktarı.

V- Yollar

Trakyanın bu günki modern yolları esas itibariyle eski yolların seyrini takip etmektedir.Çünkü Roma ve Bizanslıların yaptıkları yollar memleketin coğrafi teşekkülüile pek yakından alakadar dır.Osm.İmp yükselme çağında yol siyasetine askeri ve siyasi sebeplerden dolayı ehemmiyet vermek zorundaydı.Çünkü viyana kapılarına dayanan ordularını, Vistül kıyılarında görülen Tür suvarilerini beslemek,ıkmal etmek,toplamak gibi askeri vazifeler dolayısı ile mutlaka yol ve köprü gibi vasıtalara ihtiyaçı vardı ve imar etti.

Fakat,gerileme devrinde her işte olduğu gibi yol siyasetine de ehemmiyet verilmedi.Bu hal Cumhuriyet devrine kadar devam ettirildi.

Cumhuriyet hükümeti her türlü yolların.Yurdun geçim kaynaklarını işletmek için değil,daha ziyade mühim olan kuvvetli bir birlik meydana getirmek ekonomik ~~ekonomik~~ siyasal birliği,dahili ve harici emniyetini muhafaza bakımından önem vermiş,tarihin geçmiş acı günlerini takdir ederek bu işi ön plana almıştır.

Kırklareli ilçesinin anayolları.

Kırklareli-Hasköy	30 KM	şosenin uzunluğu.
" -Dereköy	30 "	" "
" -Babaeski	36 "	" "
" -Saray	72 "	" "
" -Edirne	30 "	asfalt "
" -Pınarhisar,vize	71 "	şosenin uzunluğu.
Pınarhisar-Lüleburgaz	30 "	" "
Kırklareli-Taşagıl	15 "	" "
Kırklareli-Üsküp	15 "	" "
Kırklareli-Keşirlik-Ahmetler	45 "	şosenin uzunluğu.
" -Polos	30 "	" "
" -İnece	15 "	" "

Bu yollardan başka Poyralıdan,Demirköy istikametinde ayrılan toprak tasviyesi yapıp bırakılmış olan Poyralı-Demirköy mevcuttur.

Köprüler.

İnece köprüsü:Edirne-Kırklareli şosesi üstündedir. 1307-1891 tarihinde askeri yol olarak ilk önce başlanılan bu yol üzerinde tahtadan yapılmıştır.Uzunluğu 150 M dir 1940 yılında mükemmelen yeniden yapılmıştır.

Büyükdere köprüsü:Kırklareli-Vize yolu üzerindedir.Şehrin 5 KM kadar doğusunda önemli bir şose üzerinde olan bu köprü tahtadan yapılmıştır.25 yıl kadar önce demirden yapılmış ve 1940 senesinde yeniden tamir edilmiştir.

1940 senesinde betonarme olarak yapılan Çayırdere,Üsküpdere,Solucak köprüleride vardır.Ayrıca köy kanunu mucibince yapılmış pek çok küçük köprüler kasabanın içinde 2 beton 2 ahşap.köprüde mevcuttur.

Telefon şebekesi

Posta,telofon,telgraf teşkilatının zabıta idaresinin ayrı,ayrı telefon şebekesi mevcuttur.Zabıta teşkilatının telefon şebekesi köylere kadar uzanmıştır.Bu tesisatın bakım ve onarılması köy bütçesine konulan ve özel idarenin verdiği para ile temin deilmektedir.

Taşıtlar

Merkezin bucak merkezlerine irtibatını ~~f~~temin eden otobüslerdir. Köyler arasında taşıt vasıtaları çeşitli arabalar merkep ve attır.

kasaba içinde birkaç taksi vardır.Komşu ilçe ve iller arasında işliyen otobüsler mevcuttur.İstambula her gün muntazam tiren ve otobüsler sefer yapmaktadır.

VI-Sanayi

Kırklarekinde sanayi faaliyeti şu şekilde mülâsaa edilebilir Büyük sanatlar yoktur.İhtiyaca yetecek derecede el sanatları vardır Balkan harbinden önce evlerde tezgahlarda dokuma sanatı oldukça mühimdir.Şimdi bazı köylerde şayak denilen bir cins kumaş dokunmaktadır buda ancak mahalli ihtiyacı karşılamaktadır.

Bunlardan başka ayçiçeği imalathanesi,3 tane susam ve tahan fabrikası,merkezde 4 tane elektrikle işliyen değirmen,bütün merkez ilçede 10 tane motörlü,94 tanede su ile işliyen değirmen vardır.

Netice:Kırklareli ilçesi Edirne-İstanbul gibi iki önemli ili bağlayan ticari bir yol üzerinde olması bakımından çok mühim bir mevki işgal eder.Toprakları verimlidir.İklimi ve verimli toprakları çeşitli meyve ve diğer mahsulâtın bol miktarda elde edilmesini mümkün kılar.Bu ürünler demir ve kara yollarıyla her tarafa sevk edilebilir.Şimdiden bir çok istihsal maddelerini harice yollayabilmektedir.Zirai alanda geri kalması harpler ve istilalar dolayısıyledir.Halk uyanık ve münevverdir.Kültür ve zirai hayatta bilgi ile mücehhez, asri vasıtalarla mahsulâtın elde edilmesi,hastalıklarla fenni surette mücadele imkanı mevcut olduğu takdirde Kırklareli Tırakyanın ambarı vaziyetine gelebilir.

Bu bakımdan ilçe istikbal için çok şeyler vadetmektedir.

